

Datum: 02.10.2026

Medij: Nova ekonomija

Rubrika: Bez naslova

Autori: Katarina Pantelić

Teme: Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture

Napomena:

Površina: 1513

Naslov: KAD VODA NIJE NI BEZBEDNA NI ZAGARANTOVANA

Strana: 32,33,34

Priča stanovnika sedam naselja Padinske Skele

KAD VODA NIJE NI BEZBEDNA NI ZAGARANTOVANA

Stanovnici Padinske Skele često ostaju bez vode, plaćaju je skuplje od ostalih domaćinstava u Srbiji, a jednom im se desilo i da su, u neznanju, 22 dana pili vodu sa prevelikom koncentracijom arsena. Ne samo da kompanija koja sedam naselja u toj mesnoj zajednici snabdeva vodom nije registrovana za tu delatnost, već je pitanje i da li ima kapacitet da to radi. A glavno pitanje je zašto to beogradsko naselje i dalje nema gradski vodovod

Najudaljenija mesna zajednica na opštini Palilula je Mesna zajednica Padinska Skela koja obuhvata sedam naselja i broji nešto više od 16.000 stanovnika. Ono što im je svima zajedničko – od jedne korporacije zavisi da li će imati vodu. Naime, pravni naslednik nekadašnjeg PKB-a, Akcionarsko društvo Agroindustrijska korporacija Beograd, distribuira i naplaćuje vodu stanovnicima ovog naselja. Jedna stvar može biti problem u ovoj priči. Naime, Agroindustrijska korporacija Beograd se bavi gajenjem žita – u delatnosti ovog preduzeća ne stoji i naplata vode. Pored toga što nije registrovana za naplatu vode, AIK ima i problem sa starošću vodovodnog sistema, pa su tako stanovnici sedam naselja 22 dana pili vodu u neznanju da se u njoj nalazi prevelika koncentracija arsena.

KAKO TO DA AIK NAPLAĆUJE VODU?

Poljoprivredni kombinat Beograd (PKB) nastao je 27. decembra 1945. godine odlukom Vlade Narodne Republike Srbije. Glavni zadatak ovog novoosnovanog državnog preduzeća bio je da hrani i redovno snabdeva glavni grad osnovnim prehrambenim namirnicama (mlekom, mesom, povrćem i žitaricama) neposredno nakon Drugog svetskog rata. Posle rata, PKB je dobio zadatak da isušuje močvarni Pančevački rit i pretvori ga u plodno zemljište. Kako su se razvijale

farme, tako su nicala i radnička naselja. Država tada nije imala razvijenu infrastrukturu sa leve obale Dunava, pa je PKB bio prinuđen da sam, sopstvenim sredstvima i radnom snagom, izgradi kompletan vodovodni i kanizacioni sistem za sva ova naselja. Pošto leva obala Dunava nije bila povezana na centralni beogradski vodovod, PKB je izbušio sopstvene dubinske bunare i izgradio lokalne pogone za preradu vode u naseljenim mestima. Tako je napravljena zatvorena, interna mreža dugačka stotinama kilometara koja je snabdevala kako gigantske farme sa desetinama hiljada grla stoke, tako i stanove u kojima su živeli radnici kombinata i njihove porodice. Nakon privatizacije 2018. godine, Srbija je prodala najveći i najvredniji deo imovine PKB-a kompaniji Al Dahra iz Ujedinjenih Arapskih Emirata. Nakon što je Al Dahra preuzela deo posla, matično državno preduzeće koje je ostalo u vlasništvu Srbije je zvanično promenilo ime iz „PKB korporacija“ u „Agroindustrijska korporacija Beograd AD Padinska Skela“. Uporedo sa promenom imena, usledila je i promena delatnosti. Mreža za vodosnabdevanje koju je izgradio PKB predstavlja jedan od najspeficijijih i najvećih infrastrukturnih poduhvata u bivšoj Jugoslaviji, a delovi te mreže stari su između 60 i blizu 80 godina. U vreme kada je mreža građena (najvećim delom tokom 1950-ih, 1960-ih i 1970-ih godina), standard u građevinarstvu bile su azbestno-cementne i stare metalne cevi, koje su tada važile za dugotrajne.

OD MEJLA DO JAVNE TABLE

Stanovnica jednog od naselja u Padinskoj Skeli Svetlana Milanović priča kako stanovnici tog dela 22 dana nisu znali da imaju preveliku koncentraciju arsena u vodi. Vodu su pili, koristili za kuvanje i kupanje. Za arsen su sasvim slučajno saznali – iz jednog mejla koji je bio poslat lokalnoj osnovnoj školi. Naime, sedmog juna 2024. godine na elektronsku adresu jedne osnovne škole stiglo je obaveštenje o tome da narednih dana voda koju isporučuje AIK „neće biti kvaliteta vode za piće i pripremu hrane“. Građani sedam naselja u Padinskoj Skeli obavešteni su o ovom slučaju tako što su na javne table na koje se inače lepe umrlice, zalepljeni papiri bez pečata i potpisa. „Za to smo slučajno saznali. Ja sam čula da se nešto dešava, od komšija. Ovo je malo mesto i sve se brzo sazna. Otišla sam u školu i pitala da li su dobili mejl i tako sam shvatila šta se zapravo desilo“, kaže Svetlana. Tačno 24 dana pre ovog saopštenja, Gradski zavod za javno zdravlje (GZJZ) Beograd obavio je ispitivanje uzorka vode iz naselja Vrbovski. U izveštaju koji je Svetlana Milanović dobila putem zahteva za informacije od javnog značaja, pisalo je da je u vodi bilo 0,022 miligrama arsena po litru, dok je maksimalna dozvoljena koncentracija 0,01 miligram po litru. U izveštaju GZJZ navodi se da rezultati

Datum: 02.10.2026

Medij: Nova ekonomija

Rubrika: Bez naslova

Autori: Katarina Pantelić

Teme: Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture

Napomena:

Površina: 1513

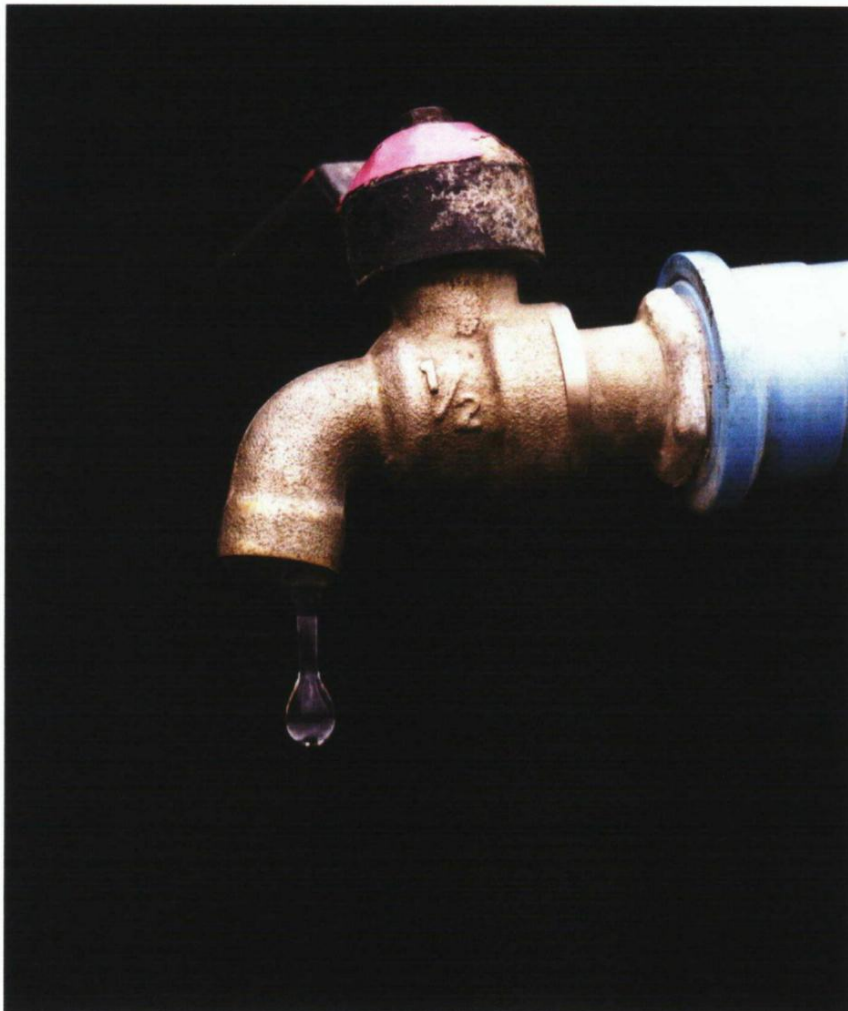

Naslov: KAD VODA NIJE NI BEZBEDNA NI ZAGARANTOVANA

Strana: 32,33,34

DRUŠTVO

Katarina Pantelić

IMA LI REŠENJA?

Još 2016. godine Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture je naložilo Gradu Beogradu da komunalnu delatnost snabdevanje vodom za piće naselja Padinska Skela, obavlja u skladu sa Zakonom o komunalnim delatnostima i republičkim propisima. To bi trebalo da reši tako što bi snabdevanje vodom trebalo da vrši pravno lice koje u skladu sa zakonom može da obavlja tu delatnost. Rok za nalaženje rešenja u Padinskoj Skeli je bio dve godine (2018. godina), ali se to ni posle tačno 10 godina nije desilo. U međuvremenu su usledili sastanci na kojima je bilo dogovora oko rešenja i pripajanja postojećeg sistema AIK-a sa Beogradskim vodovodom i kanalizacijom. Na pomenutom sastanku JKP Beogradski vodovod i kanalizacija i PKB Korporacije AD kao rešenje ponuđena je izrada Generalnog rešenja vodovoda i kanalizacije za to područje. Na osnovu njega bi se odradila projektna dokumentacija koja bi definisala sve neophodne hidrotehničke objekte za sigurno snabdevanje vodom i odvođenje upotrebljenih voda, postojećih i budućih korisnika.

Na sastanku, čiji su detalji dobijeni zahtevom za informacije od javnog značaja, radna jedinica „Proizvodnja vode i pare i transport otpadnih voda“ koju ima AIK, trebalo bi da se izdvoji iz PKB Korporacije u posebno društvo i da nastavi rad u okviru preostalog dela PKB-a u skladu sa Zakonom o komunalnim delatnostima, „dok se ne izgrade hidrotehnički objekti i gradska vodovodna i kanalizaciona mreža čije održavanje bi bilo u nadležnosti JKP Beogradski vodovod i kanalizacija“. Da li se to dogodilo nismo saznali jer na naša pitanja i zahtev za informaciju od javnog značaja, od AIK-a nismo dobili odgovor, iako je zahtev zasigurno stigao do korporacije.

Međutim, iz Beogradskog vodovoda i kanalizacije u odgovoru na zahtev Nove ekonomije piše da to preduzeće nema projektnu dokumentaciju, niti bilo koju kojom bi moglo da potvrdi da je

fizičko-hemijskih ispitivanja nisu usaglašeni sa normativom o higijenskoj ispravnosti vode za piće zbog povećane koncentracije arsena.

Za ovu informaciju saznalo je odmah i Ministarstvo zdravlja koje je 6. juna te godine obavilo vanredni terenski inspekcijski nadzor nad lokalnim vodovodom „Partizanski prelaz“. „Predmet terenskog inspekcijskog nadzora je bila kontrola zdravstvene ispravnosti vode za piće, putem uvida u aktuelne izveštaje o ispitivanju vode izdatih od strane Gradskog zavoda za javno zdravlje Beograd“, navodi se u predmetu koje je dobilo udruženje građana „Volim Padinjak“ čiji je član i sama Svetlana Milanović.

Inspekcijskim nadzorom utvrđeno je da je koncentracija arsena iznad dozvoljenih granica, a AIK-u je zabranjeno da isporučuje vodu za piće i pripremu hrane stanovnicima naselja, ali i naloženo da se obezbede cisterne za vodu za piće.

Nakon ovog slučaja, arsena u vodi ima, ali u manjim količinama, dok je voda bakteriološki ispravna za piće. Možda su smanjenju koncentracije arsena nakon incidenta, doprineli radovi na izgradnji sistema za uklanjanje arsena, jer je 19. decembra 2024. godine preduzeće AIK dalo avans od 47,4 miliona dinara kompaniji Energy LTD iz Novog Sada za ovaj posao, što je utvrdila Državna revizorska institucija. Pored radova na uklanjanju arsena, Državna revizorska institucija dala je „mišljenje bez rezerve“ da ovo preduzeće nema delatnost da naplaćuje i distribuira vodu. Upravo je to, pored arsena, postao još jedan problem koji se tiče vodosnabdevanja naselja u Padinskoj Skeli. Naime, preduzeće koje naplaćuje snabdevanje vodom, nema zapravo pravni osnov za to. Kao što je već pomenuto, delatnost AIK-a je gajenje žita.

Datum: 02.10.2026

Medij: Nova ekonomija

Rubrika: Bez naslova

Autori: Katarina Pantelić

Teme: Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture

Napomena:

Površina: 1513

Naslov: KAD VODA NIJE NI BEZBEDNA NI ZAGARANTOVANA

Strana: 32,33,34

ona izrađena nakon sastanka. Takođe, naveli su i da JKP Beogradski vodovod i kanalizacija nije izdavalo tehničke uslove za izradu navedene projektno dokumentacije.

SREĆNI AKO IMAJU VODU

Stanovnici naselja ukazivali su na probleme u snabdevanju, odnosno restrikcije vode, nelegalnu naplatu i slične probleme. Mađa, pored svega toga strepe da li će vodu imati s obzirom na to da JKP Beogradski vodovod i kanalizacija nema nadležnost niti infrastrukturne kapacitete da preuzme ovu delatnost na sebe.

„Posle ovoliko vremena smo i odustali. Mislimo da sad, naročito poslednje dve godine, otkad smo preko inspekcija počeli da se borimo, vidimo da se ništa nije promenilo. Možda je preduzeće platilo neku kaznu, ali ona ništa nije promenila. AIK nama i dalje naplaćuje vodu. Nije nam u cilju da ova kompanija to prestane da radi, samo želimo da registruju vodosnabdevanje i da se snabdevanje i naplata vode vrše po zakonu. Za sada se voda ne naplaćuje po potrošnji nego paušalno, a voda je jako skupa“, kaže Svetlana.

Strepnja da vode neće biti uopšte preovladava nad brigom o tome kakvog je sastava, jer Grad i dalje nema ni infrastrukturna rešenja, a ni ona na papiru – plan.

„Stanovnici ne razumeju, bar polovina njih, u čemu je zapravo problem. Važnije im je da imaju vodu, nego ko to naplaćuje i na koji način. Možda mi iz udruženja 'Volim Pudinjak' nismo uradili dobar posao jer nismo dovoljno izvršili pritisak i izgurati do kraja ovu priču, niti dovoljno informisali stanovnike u čemu je problem – da AIK nema pravo da nam isporučuje vodu, da je naplaćuje i da nam ne javlja na vreme kada nešto nije u redu“, kaže Svetlana.

Ovu nemoć i neznanje ljudi pripisuje i društvenoj situaciji kada „svaka vest traje nedelju dana“, dok je narod „dok ima vodu – srećan“.

Žaklina Živković iz „Prava na vodu“ kaže za Novu ekonomiju da u Beogradu postoje vodomeri uz pomoć kojih se naplaćuje i formira cena usluge.

„U nekim mestima se redovno vrše merenja, a u nekim mestima se naplaćuje određena cena pa se onda na šest meseci ili godinu dana očitaju vodomeri i naplati se razlika. Ukoliko ste platili više

vodu pre očitavanja, onda ste u plusu. To je i najpoštenije, ne samo kada je voda u pitanju, već kada su i sve druge komunalne usluge – da se plaća sve po utrošku“, kaže Živković.

Podseća i da se komunalna preduzeća žale na cenu vode, odnosno da navode da cena po kojoj se voda prodaje korisnicima ne pokriva cenu proizvodnje, pa tako lokalne samouprave često dotiraju javno komunalna preduzeća.

„Sve se svodi na to da mi razliku u ceni zapravo snosimo, jer je to sve naš novac. Zato je loše da ovakve usluge idu u privatne ruke, jer bi to trebalo da bude neki zaokružen sistem“, kaže Živković. Inicijativa „Pravo na vodu“ se zalaže za to da cena vode ostane niska za građane. Ujedinjene nacije preporučuju da određena količina vode za piće, higijenu i kuvanje (što je oko 40 litara vode dnevno po osobi) bude zapravo besplatna. Sve preko te količine trebalo bi da bude naplaćivano po različitim cenama. Tako bi privreda, na primer, snosila veći trošak korišćenja vode.

ZAKON IZMENJEN ZBOG ZRENJANINA

Nakon svega, postavlja se logičko pitanje: kako je moguće da je došlo do toga da Grad nema infrastrukturu i kako to da kompanija koja pravno nema delatnost, vrši distribuciju i naplatu vode?

Žaklina Živković iz „Prava na vodu“ objašnjava da je 2018. godine promenjen Zakon o komunalnim delatnostima zbog slučaja snabdevanja vodom u Zrenjaninu. Tako su i druge kompanije dobile mogućnost da umesto JKP vrše ovu delatnost.

„U Zrenjaninu je privatna kompanija Metit izgradila fabriku vode. Kada su je pustili u rad, shvatili su da Zakon o komunalnim delatnostima ne dozvoljava privatnim kompanijama da vrše vodosnabdevanje. Na brzinu, te godine promenjen je zakon i to je postalo moguće“, rekla je ona. Zakonom su, kako objašnjava, postala moguća javno-privatna partnerstva ili privatizacija određenih delova usluge vodosnabdevanja. Zakon je zatim izmenjen još jednom, 2024. godine, pa je tako dodatno „olabavljena“ ova oblast.

„Tom izmenom zakona se daje mogućnost da u oblastima komunalnih delatnosti, u kojima država zaključuje da nema kapaciteta da vrši neku uslugu, može da odredi nacionalnog operatora i prepusti

njemu vršenje te usluge“, kaže Žaklina Živković.

Nacionalni operator, prema rečima Živković može da bude i privatna kompanija.

„Tako da država može da zaključi da ona ne može da vrši vodosnabdevanje, da nije sposobna za to ili da je to skupo i da privatizuje svoj deo. To nas najviše i brine“, dodaje ona.

Kako kaže, u čitavoj Srbiji ne postoji nijedna lokalna samouprava koja je dala celo vodosnabdevanje privatnoj kompaniji, ali da su u većini lokalnih samouprava JKP privatizovala neke delove usluga.

„U Zrenjaninu je to fabrika vode Metito, ona prečišćava vodu i daje jednom komunalnom preduzeću koje onda isporučuje i naplaćuje vodu. U nekim mestima je naplata vode privatizovana, u nekim je deo u lancu vodosnabdevanja dat podizvođačima ili privatnim dobavljačima. To je loše, jer se na mala vrata uvodi privatizacija i oslabljuju kapaciteti javnih komunalnih preduzeća. Jedini način da voda ostane dostupna, jeftina, dobrog kvaliteta, svima isporučena, jeste da ona ostane u javnom vlasništvu“, rekla je Živković. Dodaje da je u slučaju AIK-a i Padinske Skele jasno, a to je i bio zahtev stanovnika i organizacija, da snabdevanje mora da se poveri Gradu Beogradu i da naselja uđu u javni komunalni sistem vodosnabdevanja.

„To pokazuje na samo cena, nego i kvalitet usluge. Stanovnici Padinske Skele često ostaju bez vode, voda im nije po analizama koje su radili zdravstveno ispravna. Ne samo da kompanija koja vrši tu delatnost nije registrovana za to, već očigledno i nema kapacitet da to radi. Tako da je jedini način da ta mesta dobiju kvalitetno vodosnabdevanje, taj da se priključe na gradski vodovod“, zaključuje Živković.

Dok se livade nekadašnjeg PKB-a kose, zna se ko vodu nosi, odnosno prenosi do potrošača. Možda će AIK nabaviti sve papire i preimenovati delatnost ili dodati onu koja je adekvatna za ovaj slučaj, dok Grad posle mnogo godina ne nađe rešenje i krene u korisne infrastrukturne poduhvate. Umesto satova, terazija i spomenika, grad bi mogao da izgradi kanalizaciju na levoj obali Dunava, ali i vodovod. Do tada, stanovnici Padinske Skele čekaće saopštenja i možda više puta proveravati mejlove kako bi bili sigurni da je sve u redu sa vodom koju koriste, a koja obilazi dug azbestni put do njih.

